

Брюксел, 16.7.2015 г.
COM(2015) 343 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
ОТНОСНО ГАРАНЦИОННИЯ ФОНД И НЕГОВОТО УПРАВЛЕНИЕ ПРЕЗ 2014

Съдържание

1.	Въведение	3
2.	Финансово състояние на Фонда към 31 декември 2014 г.	4
2.1.	Финансови потоци на Фонда	4
2.2.	Значителни сделки	5
2.3.	Значителна сделка след отчетната дата	6
2.4.	Представяне на отчетите	6
2.4.1.	Основа за изготвяне на отчетите	6
2.4.2.	Неконсолидирани финансови отчети на Фонда към 31 декември 2014 г.	6
3.	Плащания към Фонда и от него	9
3.1.	Правно основание за плащания към Фонда от общия бюджет	9
3.2.	Плащания към или от общия бюджет през финансовата година	10
3.2.1.	Обезпечаване на Фонда	10
3.2.2.	Лихви от инвестиране на ликвидни активи на Фонда.....	10
3.2.3.	Приходи от финансови операции	11
3.2.4.	Приходи и разходи от оперативни дейности.....	13
4.	Задължения на Фонда	13
4.1.	Просрочени плащания	13
4.2.	Възнаграждение на ЕИБ.....	13

1. ВЪВЕДЕНИЕ

С Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета от 25 май 2009 г.¹ (кодифициран текст) („Регламентът“) бе учреден Гаранционният фонд за външни дейности („Фонда“), средствата от който се използват за изплащане на суми на кредитори на Съюза в случай на неизпълнение от страна на получателите на заеми, предоставени или гарантирани от Европейския съюз. В съответствие с член 7 от регламента Комисията повери финансовото управление на Фонда на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) по силата на споразумение, подписано между Общността и ЕИБ на 23 ноември 1994 г. в Брюксел и на 25 ноември 1994 г. в Люксембург („Споразумението“) и впоследствие изменено на 17/23 септември 1996 г., 8 май 2002 г., 25 февруари 2008 г., 20 октомври 2010 г. и 9 ноември 2010 г.

Съгласно член 8 от регламента Комисията е длъжна да изпраща на Европейския парламент, Съвета и Сметната палата годишен доклад за състоянието на Фонда и неговото управление за всяка финансова година до 31 май на следващата година.

Настоящият доклад, придружен от работен документ на службите на Комисията (РДСК), предоставя тази информация. Той се основава на данни, получени от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), както е предвидено в споразумението.

¹ ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10.

2. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ФОНДА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2014 Г.

Финансовото състояние на Фонда представлява сумата на финансовите потоци от създаването му през 1994 г.

2.1. Финансови потоци на Фонда

Фондът възлиза на 2 137 753 047,57 евро (вж. приложението към РДСК): финансови отчети на Гаранционния фонд към 31 декември 2014 г., предоставени от ЕИБ). Това е сумата на потоците, считано от учредяването на Фонда:

Гаранционен фонд	Сума към 31.12.2014 г.	Сума към 31.12.2013 г.	Промяна
Бюджетни вноски към Фонда	3 743 236 312,00	3 598 826 794,00	144 409 518,00
Последователни годишни нетни резултати	908 051 618,54	878 284 248,11	29 767 370,43
Събиране на суми, изплатени от Фонда при просрочени плащания	578 854 353,78	578 854 353,78	-
Други задължения (включително активирани, но неизплатени гаранции и такси за управление на ЕИБ)	23 084 839,03	23 066 612,47	18 226,56
Получени комисиони за закъсняло възстановяване на суми през 2002 г.	5 090 662,91	5 090 662,91	-
Искове за плащания от средствата на Фонда (включително активирани, но неизплатени гаранции)	-644 939 881,42	-584 704 389,46	-60 235 491,96
Последователни възстановявания към бюджета (включително извънредно възстановяване към бюджета, дължащо се на присъединяването на	-2 531 726 712,72	-2 531 726 712,72	-

нови държави членки)			
Корекции в стойността на портфейла в съответствие с оценяването по МСФО	56 101 855,45	36 665 073,82	19 436 781,63
Счетоводна стойност на Фонда	2 137 753 047,57	2 004 356 642,91	133 396 404,66

Счетоводната стойност на Фонда се е повишила с около 133 млн. евро през 2014 г. Това се обяснява със следното:

Нарастване

- Вноската от бюджета (ресурсно обезпечаване) за коригиране на средствата на Фонда в съответствие с целевото равнище от 9 % възлезе на 144,4 млн. евро.
- Нетните приходи от финансови операции възлязоха на 30 млн. евро.
- Оценката на портфейла се е увеличила с 19 млн. евро поради пазарната корекция в неговата стойност.

Намаляване:

- Намесата на Фонда за покриване на просрочените плащания от страна на Сирия в размер на общо 60 млн. евро, от които 22 млн. евро трябваше да бъдат изплатени към 31 декември 2014 г. (други задължения).

2.2. Значителни сделки

- (1) От ноември 2011 г. ЕИБ е изправена пред просрочените задължения по сирийските държавни заеми. В резултат на това и в съответствие с гаранционното споразумение между ЕС и ЕИБ, до 31 декември 2014 г. ЕИБ отправи до Гаранционния фонд на ЕС 21 иска за плащания в размер на общо 165 млн. EUR (вж. точка 4.1. Просрочени плащания).
- (2) През февруари 2014 г. вноската от бюджета във Фонда беше изчислена съгласно член 3 и член 5 от регламента:

В член 3 от Регламента² се изисква средствата във Фонда да достигнат целево равнище, определено на 9 % от общите непогасени капиталови задължения, произтичащи от всяка операция, увеличени с неплатените дължими лихви.

Член 5 от регламента предвижда, че сумата, която подлежи на прехвърляне от бюджета към Фонда в година n+1, се изчислява въз

² Съгласно Регламента операции, свързани с присъединяващите се към Съюза страни, които се финансират от Фонда, ще продължат да се ползват от гаранцията на ЕС след датата на присъединяването на страните. Считано от тази дата обаче, те престават да бъдат външни дейности за ЕС и вече не се гарантират от Фонда, а пряко от общия бюджет на Европейския съюз.

основа на разликата между целевата сума и стойността на нетните активи на Фонда в края на година n-1, изчислена в началото на година n.

С цел средствата във Фонда да се коригират в съответствие с равнището от 9 % от общите непогасени капиталови задължения, в бюджета за 2015 г. беше включена сума в размер на 144,4 млн. евро за обезпечаване на Фонда. Към 31.12.2013 г. целевата сума е възлизала на 2 124,8 млн. евро, което съответстваше на 9 % от общия размер на неприключените гарантирани операции (23 609 млн. евро). Разликата между целевата сума и нетните активи на Фонда, които възлизаха на 1980,4 млн. евро към 31.12.2013 г., беше равна на 144,4 млн. евро.

Тази сума беше поискана за обезпечаване на Фонда за 2015 г. и бе одобрена от Съвета и Европейския парламент през ноември 2014 г. като част от приемането на бюджета за 2015 г. Впоследствие тя бе призната като вземане на Фонда от бюджета.

- (3) През февруари 2014 г. сумата от 58,43 млн. евро беше прехвърлена от бюджета към Фонда; тя съответства на сумата за обезпечаване за 2014 г. (вж. подробностите в точка 3.2.1 Обезпечаване на Фонда).

2.3. Значителна сделка след отчетната дата

През февруари 2015 г. сумата от 144,4 млн. евро беше прехвърлена от бюджета към Фонда, което съответства на обезпечаването за 2015 г.

2.4. Представяне на отчетите

2.4.1. Основа за изготвяне на отчетите

Финансовите отчети на Фонда (както и финансовите отчети преди консолидацията) са изготвени в съответствие със счетоводните правила, приети от счетоводителя на Европейската комисия, по-специално счетоводно правило № 11 — „Финансови инструменти“, както е посочено в РДСК.

2.4.2. Неконсолидирани финансови отчети на Фонда към 31 декември 2014 г.

Неконсолидираните финансови отчети на Фонда се изготвят, за да бъдат обхванати счетоводните операции, които не се съдържат във финансовите отчети на Фонда, изготвени от ЕИБ (вж. работния документ на службите на Комисията), което предполага разлика в общата стойност на активите на Фонда в изготвяните от ЕИБ финансови отчети (2 137 753 047,57 евро) и общата стойност на активите на Фонда в неконсолидираните финансови отчети (2 016 490 714,57 евро). Неконсолидираните финансови отчети обхващат просрочените вземания плюс дължимите лихви за забава и другите счетоводни начисления³ до пълното изплащане на дължимите на Фонда суми. Така в края на годината се получава пълен набор от финансови отчети за Фонда, които подлежат на консолидиране в консолидираните финансови отчети на ЕС. Текущите активи в неконсолидираните финансови отчети включват временни вземания на ЕИБ в размер на 22 086 899 евро по неизпълнени иски за

³ Други счетоводни начисления включват евентуалната курсова разлика и дължими на ЕИБ такси за събиране на вземания.

гаранции и свързаните с тях суми, като ЕИБ остава кредитор на Сирия до плащането на гаранцията. Текущите задължения включват дължима на ЕИБ сума в размер на 22 846 081 евро по неизпълнени искове за гаранции и свързаните с тях суми.

Гаранционен фонд: Счетоводен баланс преди консолидацията

Счетоводният баланс преди консолидацията е подготовката на баланса за консолидирането му в консолидираните финансови отчети на ЕС. Основните елементи са обяснени в бележките към баланса.

Счетоводен баланс — активи

	31 декември 2014 г.	31 декември 2013 г.
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	1 499 128 901	1 432 206 953
Финансови активи, обявени за продажба	1 499 128 901	1 432 206 953
ТЕКУЩИ АКТИВИ	517 361 813	621 219 474
Финансови активи, обявени за продажба	346 281 423	361 614 283
Вземания	23 147 185	107 502 078
Парични средства и парични еквиваленти	147 933 205	152 103 112
ОБЩО АКТИВИ	2 016 490 714	2 053 426 427

Счетоводен баланс — пасиви

	31 декември 2014 г.	31 декември 2013 г.
РЕСУРСИ НА ВНОСИТЕЛЯ	1 991 699 974	2 029 113 846
Вноска на Европейската комисия	1 067 100 081	1 008 667 787
Резерв на справедливата стойност	56 101 855	36 665 074
Неразпределена печалба	868 498 038	983 780 985
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ	-	-
ТЕКУЩИ ПАСИВИ	24 790 740	24 312 581

Задължения	24 790 740	24 312 581
ОБЩО СРЕДСТВА НА ВНОСИТЕЛЯ + ЗАДЪЛЖЕНИЯ	2 016 490 714	2 053 426 427

Бележки към счетоводния баланс:

- Статията „Краткосрочни вземания“ включват сумите на заемите, за които са предявени искиове, но още не са платени (плащане през януари—март 2015 г.) и свързаните с тях суми.
- Разликата между „неразпределената печалба“ в собствения капитал и финансовото състояние на Фонда, представено в РДСК, се обяснява от последователните възстановявания в полза на Фонда на предявените искиове и наложените санкции.
- Статията „Текущи задължения“ включва предявените искиове за изплащане на гаранции, неизплатени към датата на баланса, и свързаните с тях суми, начислени такси за събиране на вземания, дължими на ЕИБ, комисионната за управление на ЕИБ и таксите за одит.

Гаранционен фонд: Неконсолидиран отчет за финансовия резултат

Както и счетоводният баланс, неконсолидираният отчет за финансовия резултат се изготвя с оглед включването му в консолидираните финансови отчети на ЕС.

	2014	2013
Приходи от оперативни дейности	263 355	-
Разходи от оперативни дейности	(1 516 968)	(1 671 934)
РЕЗУЛТАТ ОТ ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ	(1 253 614)	(1 671 934)
Финансови приходи	35 209 330	35 234 728
Финансови разходи	(149 238 663)	-
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ	(114 029 333)	35 234 728
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	(115 282 947)	35 562 793

Бележки към отчета за финансовия резултат

- Статията „Финансови разходи“ се състои от загуби от обезценка при суброгация на заеми, свързани с просрочени плащания (вж. раздел 4.1)

3. ПЛАЩАНИЯ КЪМ ФОНДА И ОТ НЕГО

В този раздел се разглеждат входящите и изходящите финансови потоци.

3.1. Правно основание за плащания към Фонда от общия бюджет

Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности осигурява ефективното използване на бюджетните средства чрез обезпечаване на Фонда въз основа на наблюдаваните суми на непогасените

гарантирани заеми. При нарастване на сумата на непогасените задължения, вноската от бюджета на ЕС, необходима за поддържане на целевата сума за Фонда, също ще се увеличи.

Целевото равнище е 9 % от непогасените заеми и гарантирани заеми, включително всички видове обезпечени операции (заеми на ЕИБ, на Евратом, макрофинансово подпомагане) извън ЕС. Разликата между целевото равнище и стойността на нетните активи на Фонда се изплаща на Фонда от бюджета по ред 01.03.06 „Обезпечаване на Гаранционния фонд“, а излишъкът се изплаща от Фонда на бюджета.

3.2. Плащания към или от общия бюджет през финансовата година

3.2.1. Обезпечаване на Фонда

Предвид неприключените гарантирани операции на стойност 23 099 млн. евро към 31.12.2012 г. сумата 58,43 млн. евро беше вписана по бюджетен ред 01.03.06 „Обезпечаване на Гаранционния фонд“ в разходната част на общия бюджет на Европейския съюз за 2014 г. Тази сума беше преведена с едно плащане от общия бюджет към Фонда през февруари 2014 г.

3.2.2. Лихви от инвестиране на ликвидни активи на Фонда

Инвестиционна политика

Ликвидните активи на Фонда се инвестират в съответствие с принципите за управление, изложени в приложението към измененото споразумение⁴. Съответно 20 % от средствата на Фонда трябва да се инвестират в краткосрочни инвестиции (до една година). Тези инвестиции включват ценни книжа с променлив лихвен процент, независимо от падежите им, и ценни книжа с фиксиран лихвен процент с оставащ срок до падежа не повече от една година, независимо от първоначалния им срок до падежа. За да се поддържа баланс между различните инструменти, осигуряващи необходимата ликвидност, минимум 100 млн. евро се държат в инструменти на паричния пазар, предимно в банкови депозити.

Списъкът на банките, в които могат да се правят депозити, се предлага от ЕИБ и се одобрява от Комисията. Този списък редовно се преразглежда с оглед на промените в рейтингите на банките. Всички те имат рейтинг на Moody's поне P1 за краткосрочните инвестиции или равностоен рейтинг на Standard & Poor's или Fitch. Инвестициите в тях се управляват съгласно правила, насочени към осигуряване на конкурентна доходност и избягване на концентрацията на риск.

До 80 % от средствата във Фонда могат да бъдат инвестирани в портфейл от облигации с оставащ срок до техния падеж не повече от 10 години и 6 месеца, считано от датата на плащането. Средната продължителност на всички инвестирани от Фонда активи не може да надвишава 5 години. При инвестициите в облигации следва да се спазват някои специфични критерии като ликвидност, кредитни рейтинги, допустимост на контрагента и ограничения за концентрация. С цел да се гарантира добра диверсификация на

⁴ Изменено чрез допълнителни споразумения № 1 от 17/23 септември 1996 г., № 2 от 26 април/8 май 2002 г., № 3 от 25 февруари 2008 г. и Допълнително споразумение № 4 от 9 ноември 2010 г.

риска общата сума, инвестирана в облигации на един емитент, не трябва да превишава 10 % от общата номинална стойност на портфейла.

Резултати

През 2014 г. Фондът реализира абсолютна възвращаемост от +2,55%, което превишава референтния индекс с 0,19 %. Референтният индекс на Фонда е сложен индекс, съставен основно от индекси iBoxx (по-специално индекси за държавния дълг в евро на държавите от еврозоната и за обезпеченията в евро), както и индекса Euribid за краткосрочни експозиции.

Първоначалните очаквания за растежа и инфлацията бяха намалени в хода на 2014 г., особено що се отнася до еврозоната. В същото време мерките на ЕЦБ за гъвкава парична и комуникационна политика бяха насочени към връщане на инфлационните очаквания обратно към целевото равнище от под, но близо до 2 процентни пункта. В тази обстановка референтните лихвени проценти в еврозоната (eurobenchmark) се понижиха и достигнаха отрицателни равнища, равни приблизително на доходността по инструменти с около 5-годишен срок до падежа. Резултатите от инвестициите на Фонда през 2014 г. бяха подкрепени от намалението на доходността и съответното увеличение на стойността на ценните книжа с фиксиран доход, държани в портфейла (за повече подробности вж. раздел 2.4.2 „Резултати“ от РДСК).

3.2.3. Приходи от финансови операции

През 2014 г. приходите от лихви от парични средства и парични еквиваленти, от ценни книжа и натрупаният приход от суброгация на дългове възлязоха на 35 209 330 евро, които се разпределят, както следва:

Описание:	2014	2013
Приходи от лихви по парични средства и парични еквиваленти	267 136,21	208 412,77
Получени лихви по краткосрочни депозити	266 031,63	205 694,91
Промяна в начислените лихви по краткосрочни депозити	-2 802,56	-10 794,39
Лихви по текущи банкови сметки	3 907,14	13 512,25
Приходи от лихви по налични за продажба (AFS) активи	29 274 967,00	31 299 159,53
Получени лихви — AFS портфейл	32 894 240,86	36 599 210,68
Промяна в начислената лихва — AFS портфейл	-2 303 550,35	-2 642 922,24
Премия с отстъпка	-1 315 723,51	-2 657 128,91
Приходи от предоставяне на ценни книжа в заем	99 651,26	83 827,76
Реализирана печалба от продажба на финансови активи	1 162 566,88	1 364 029,81
Начислени лихви при суброгация на заеми	4 405 009,00	2 279 297,84

Лихви от финансовите инвестиции на ликвидните активи на Фонда	35 209 330,35	35 234 727,71
--	---------------	---------------

3.2.4. Приходи и разходи от оперативни дейности

Резултатите от оперативни дейности възлизат на -1 253 614 евро, които включват такси за управление на ЕИБ в размер на 844 873 евро, други оперативни разходи за 170 678 евро, такси за външен одит в размер на 39 500 евро, нереализирана печалба от курсови разлики при суброгация на заеми в размер на 263 355 евро, както и натрупани такси на ЕЦБ за събиране на вземания в размер на 461 918 евро.

4. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФОНДА

Задълженията на Фонда съответстват на финансовите задължения, поети от него.

4.1. Просрочени плащания

- Искове, предявени към Гаранционния фонд, в резултат на просрочени плащания

Вследствие на влошаването на положението в Сирия, през 2011 г. Съветът по външни работи, Европейският парламент и Съветът взеха някои решения по отношение на страната. По-специално те забраниха плащанията от страна на ЕИБ във връзка със съществуващи кредитни споразумения и временно преустановиха изпълнението от страна на ЕИБ на договори за техническа помощ за държавни проекти в Сирия. Впоследствие това решение беше потвърдено в Решение 2011/782/ОВППС на Съвета от 1 декември 2011 г. и Регламент (ЕС) № 36/2012 на Съвета от 18 януари 2012 г.

В резултат на това от май 2011 г. насам ЕИБ не е предприела нови операции по финансиране и всички текущи плащания и услуги по оказване на техническа помощ на Сирийската арабска република са преустановени от ноември 2011 г. до следващо разпореждане.

Въпреки че през изминалите години Сирия изцяло и своевременно е обслужвала заемите си от банката, от ноември 2011 г. ЕИБ е изправена пред просрочените задължения по сирийските държавни заеми. В резултат на това и в съответствие с гаранционното споразумение между ЕС и ЕИБ, до 31 декември 2014 г. ЕИБ е отправила до Гаранционния фонд на ЕС 21 иска за плащания в размер на общо 165 млн. евро. Плащането по последните 3 иска (22 млн. евро) е дължимо през първото тримесечие на 2015 г.

- Събития след датата на отчитане

До февруари 2015 г. към Гаранционния фонд е предявен допълнителен иск за общо 7,9 млн. евро във връзка с просрочени плащания от Сирия.

4.2. Възнаграждение на ЕИБ

Възнаграждението на ЕИБ се състои от таксите за управление и за събиране на вземания. Таксите за управление обхващат управлението на Фонда. Таксите за събиране на вземанията покриват усилията на ЕИБ за събиране на суми от длъжниците във връзка с искове по просрочени плащания, обезпечени от гаранцията от ЕС за финансовите операции на ЕИБ извън Съюза.

Такси за управление

Във второто Допълнително споразумение към сключеното на 26 април и 8 май 2002 г. споразумение е предвидено възнаграждението на Европейската инвестиционна банка да се изчислява, като към комисионите за всеки транш от активите на Фонда се прилагат прогресивно намаляващи годишни ставки. Това възнаграждение се изчислява на базата на средногодишните активи на Фонда.

Възнаграждението на банката за 2014 г. бе 844 873 евро и бе включено в отчета за финансовия резултат и в счетоводния баланс като начисления (пасиви).

Таксите за събиране на вземания, дължими на ЕИБ, се изчисляват въз основа на споразумението за събиране на вземанията, подписано между Комисията и банката през юли 2014 г. В края на 2014 г. общата сума на начислените такси за събиране на вземания беше 1 060 285 евро.